

El president iranià, Mahmud Ahmadinejad, durant el discurs fet a Teheran l'11 d'abril 2006 en què va anunciar que l'Iran havia aconseguit d'enriquir

Un pas més cap a la bomba

Un document confidencial provinent d'un dels departaments que formen part del programa nuclear iranià, descobert pel diari 'The Times', demostra que l'objectiu de l'Iran no és obtenir energia per a ús civil. L'Iran és cada vegada més a prop d'aconseguir la bomba atòmica.

El diari britànic *The Times* assegura haver obtingut una prova concloent que demostra que el programa nuclear de l'Iran persegueix objectius militars. A mitjan mes de desembre aquest prestigiós diari va publicar un document, suposadament elaborat pels responsables d'un organisme iranià anomenat Institut de Física Aplicada, que revela l'existència d'un programa per a fabricar un iniciador de neutrons, és a dir, el giny que provoca l'explosió de la bomba atòmica. El document indica que, per a la fabricació d'aquest detonador, els

urani.

científics que dirigeixen el programa nuclear iranià han utilitzat un element anomenat UD3, el deuterur d'urani, un component que no té cap aplicació en l'energia nuclear per a finalitats energètiques i civils. S'escau que l'UD3 és el material utilitzat pel Pakistan en la fabricació de la bomba atòmica i que, alhora, el projecte atòmic iranià s'inspira en el pakistanès.

A més, el diari *The Times* ha assegurat que fonts provinents de serveis secrets internacionals que segueixen de prop les activitats del regim iranià han indicat que el projecte per a fabri-

car l'iniciador de la bomba atòmica va començar el 2007; és a dir, quan feia quatre anys que, formalment, segons aquests serveis, l'Iran havia suspès el seu programa d'armament nuclear. "Encara que l'Iran insisteixi a dir que aquesta tasca té propòsits civils, no hi ha cap aplicació civil", va assegurar a *The Times* el president de l'Institut per a la Ciència i la Seguretat Internacional de Washington, David Albright, en referència a la utilització de l'UD3. "Això és un indicador contundent de la fabricació d'armes", afegia aquest expert, que ha analitzat centenars de documents relacionats amb el programa nuclear iranià. "Els experts diuen que, si la data del 2007 és correcta, aquests documents són l'indicador més clar que l'Iran continua impulsant el seu programa d'armament nuclear", explicava Catherine Philip, corresponsal de *The Times* a Washington, en un article publicat per aquest diari.

Rere el FEDAT. A banda aquest document procedent de l'Institut de Física Aplicada iranià, el diari britànic *The Times* ha obtingut una memòria d'un organisme anomenat FEDAT, dedicat al desenvolupament de tecnologia avançada. La particularitat d'aquesta memòria és que la signa Mohsen Fakhrizadeh, que hi apareix com a director de l'organisme. Aquest detall no és menor, perquè el FEDAT, segons que explica *The Times*, és el nom que el règim iranià fa servir per amagar el seu programa de fabricació d'armament nuclear. "Els observadors de l'agència nuclear de les Nacions Unides fa temps que pensen que Fakhrizadeh és el cap del programa d'armes nuclears clandestí, però Teheran, que guarda zelosament els seus secrets, ha impedit unes quantes vegades que pogués ser entrevistat", assenyalava Catherine Philip a *The Times*. Segons la corresponsal a Washington d'aquest diari, Fakhrizadeh és l'home que tot-hom voldria entrevistar per esbrinar els secrets del programa nuclear iranià.

Mohsen Fakhrizadeh és un professor de física i ex-oficial de la Guàrdia Revolucionària iraniana. En aquest moment hi ha una resolució del Consell de Seguretat de les Nacions Unides que li impedeix de sortir de l'Iran i que li ha congelat els comptes bancaris a

l'estranger. Segons *The Times*, Fakhrizadeh és un dels científics més fidels amb què compta el règim iranià. La memòria signada per aquest físic que ha obtingut el diari britànic va adreçada als responsables dels dotze departaments que conformen el FEDAT, un dels quals és l'Institut de Física Aplicada, que va elaborar el document que indica que l'Iran ha utilitzat el detonador de deuterur d'urani. "Els experts opinen que agrupar tots aquests departaments sota un mateix organisme dirigit per un militar no indica sinó l'existència d'un programa armamentístic", assenyalava *The Times*.

El FEDAT és la darrera estructura organitzativa que ha adoptat el programa nuclear iranià, que ha sofert nombroses transformacions des del 1990. Segons *The Times*, els serveis secrets dels països occidentals pensen que l'Iran va convertir el programa civil en un de militar després de la fi de la guerra contra l'Iraq el 1988 i la mort de l'ayatol·là Khomeini el 1989. "El projecte va començar com a resposta directa a l'amenaça que significaven

El govern iranià continua negant l'existència de cap mena de programa d'armament nuclear

els primers intents de Saddam Hussein de desenvolupar armes nuclears", assenyalava aquest diari. Hom creu que Mohsen Fakhrizadeh va fer-se càrrec del FEDAT l'any 2000. Dos anys després, l'oposició iraniana va revelar l'existència de la planta d'enriquiment d'urani de Natanz, que va constituir la primera evidència que l'Iran acomplia un programa nuclear clandestí.

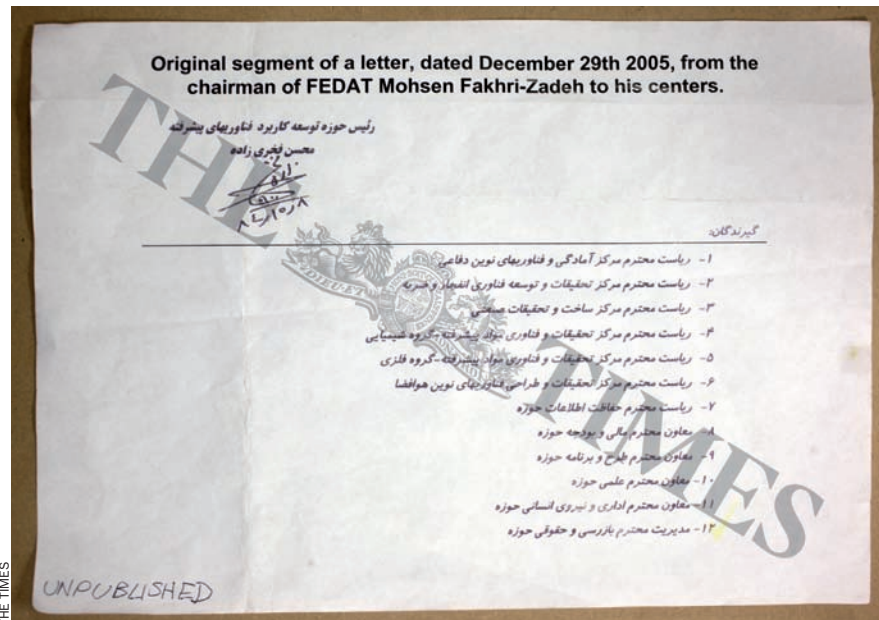
Papers falsos. Mentrestant, el govern iranià continua negant l'existència de cap mena de programa d'armament nuclear, a la vegada que insisteix que totes les activitats relacionades amb aquesta tecnologia són per a ús civil i que les supervisa l'Organització per a l'Energia Atòmica iraniana. De fet,

el president iranià, Mahmud Ahmadinejad, en una entrevista enregistrada per la cadena televisiva nord-americana ABC el dia 18 de desembre, va negar que el seu país hagués fabricat cap mena de detonador per a la bomba nuclear. Ahmadinejad va assegurar que els documents publicats pel diari *The Times* “són absolutament falsos”. El president, a més, va qualificar de “broma repetitiva i de mal gust” les contínues crítiques al programa nuclear iranià. “Tot plegat no és sinó un grapat de papers falsificats i escampats pel govern americà”, va afegir Ahmadinejad a l’entrevista emesa per ABC. Quan li van demanar si l’Iran tindria mai la bomba atòmica, el president no va dir ni que sí ni que no. “Les coses només cal dir-les una vegada. Ja vam dir una vegada que no volem la bomba nuclear”, va assegurar.

Sigui com vulgui, la comunitat internacional no veu prou clar si pot confiar en les paraules d’Ahmadinejad, sobretot sabent que el mes de setembre proppassat el règim iranià es va trobar obligat a admetre que construïa una planta d’enriquiment d’urani secreta prop de la ciutat de Qom. Això va mostrar clarament que l’Iran no havia respectat els acords ni les promeses

La comunitat internacional no veu prou clar si pot confiar en les paraules d’Ahmadinejad

fets quan el govern d’aquest país va signar el tractat de no-prolifерació nuclear. De fet, d’ençà del 2002, quan es va descobrir la planta d’enriquiment d’urani de Natanz, el règim iranià ha avançat considerablement en el desenvolupament del seu programa nuclear. En aquest moment, la planta de Natanz ja té més de 8.000 centrifugadores per a enriquir urani, de les 54.000 que ha previst d’instal·lar el govern iranià. Es calcula que en aquests moments l’Iran ha produït un 5% de l’urani enriquit necessari per a obtenir la bomba atòmica. Els experts consideren que la part

Reproducció dels documents secrets obtinguts pel diari *The Times*. Curiosament, el títol afegit a aquest document els data l’any 2005, però l’article publicat pel diari diu que són del 2007.

més difícil ja l’ha feta i que aconseguir l’urani enriquit restant és una tasca molt menys complexa que no pas fabricar el primer 5%.

La revelació feta pel diari *The Times* arriba en un moment en què la comunitat internacional torna a tenir seriosos dubtes sobre la veracitat de les afirmacions fetes pel president Mahmud Ahmadinejad. La publicació dels documents que indiquen que l’Iran ha fabricat un detonador atòmic tampoc no ha passat desapercebuda a Israel. En aquest sentit, un portaveu del govern israelià no va amagar la seva preocupació quan hom li demanà sobre els documents que revelen la utilització de l’UD3. “Israel cada vegada està més preocupat per l’estat del programa nuclear iranià i per les intencions reals que pot amagar”, va dir el portaveu al diari *The Times*. De fet, quan es va descobrir que l’Iran construïa la planta secreta de Qom alguns militars nord-americans van suggerir que els Estats Units haurien de començar a pensar en una acció armada contra l’Iran, segons que assenyalava aleshores el setmanari *The Economist*. Així i tot, l’almirall Mike Mullen, president de l’estat major conjunt de l’exèrcit dels Estats Units, es mostrava totalment contrari a una intervenció armada contra l’Iran. “La darrera cosa del món que ens cal ara és un tercer conflicte”, declarava aquest militar.

En canvi, a Israel sembla que la divisió d’opinions dins l’exèrcit no és tan gran i es podria repetir una operació semblant a la que l’any 1981 va destruir el reactor d’Osirak, a l’Iraq, o bé, més recentment, el bombardeig, l’any 2007, d’un reactor nuclear que es construïa a Síria. En aquest sentit, el setmanari *The Economist* recordava no fa gaire que l’any passat Israel havia portat a terme unes maniobres aèries sobre Grècia, que el mes de juny un submarí israelià carregat de míssils s’havia passejat pel canal de Suez i que fa poc els Estats Units i Israel van dur a terme unes maniobres conjuntes amb míssils defensius per mostrar la capacitat de rebutjar una possible resposta de l’Iran.

Sigui com sigui, els documents publicats pel diari *The Times*, que ja han estat enviats a l’Agència Internacional de l’Energia Atòmica –l’organisme supervisor de les Nacions Unides–, serviran molt probablement per a justificar noves sancions contra l’Iran i, sobretot, per a fer pressió a Rússia i a la Xina, membres del Consell de Seguretat de Nacions Unides. Si els documents obtinguts per *The Times* resulten ser autèntics, Rússia i la Xina no tindran tantes raons per a continuar atorgant el benefici del dubte al règim iranià.

Xevi Camprubi